

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1938

Vragen van het lid **Rebel** (PvdA) aan de Minister van Veiligheid en Justitie over *het bericht dat Utrechtse raamexploitanten niet ingrepen ondanks berichten over mensenhandel* (ingezonden 4 april 2014).

Antwoord van Minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 14 mei 2014). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 1883.

Vraag 1

In hoeveel gevallen was op het Zandpad en de Hardebollenstraat in Utrecht sprake van door de gemeente gesignaleerde betrokkenheid bij mensenhandel, slecht toezicht, verstoring van de openbare orde en slecht levensgedrag van de exploitant?¹ Op grond van welk type en aantal aanwijzingen werd dit geconstateerd?

Antwoord 1

In Utrecht zijn 6 exploitatievergunningen van 5 exploitanten van raamprostitutie aan het Zandpad en de Hardebollenstraat ingetrokken. De vergunningen zijn ingetrokken op basis van informatie uit bestuurlijke rapportages van de politie aan de burgemeester over de gang van zaken in de seksinrichtingen in de afgelopen jaren. Uit deze bestuurlijke rapportages komt het beeld naar voren dat de exploitanten en hun medewerkers zich schuldig hebben gemaakt en maakten aan (het faciliteren van) mensenhandel, uitbuiting en afpersing. Ook uit uitspraken van rechtbanken in de afgelopen jaren blijkt dat medewerkers van de verschillende exploitanten betrokken waren bij (het faciliteren van) mensenhandel. Het betrof vele aanwijzingen. Vanwege het vertrouwelijke karakter van de bestuurlijke rapportages kan ik hier echter geen verdere details over verstrekken.

Vraag 2

Wat is naar schatting het aantal mogelijke slachtoffers hiervan? Waaruit bestond concreet het hulpaanbod? Hoe is deze hulpverlening ingezet? Hoe vaak heeft de politie in deze periode contact gelegd met alle prostituees die werkten aan het Zandpad en de Hardebollenstraat? Hoeveel opsporingsonderzoeken hebben plaatsgevonden naar verdachten die in verband konden worden gebracht met deze misstanden?

¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 1575

Antwoord 2

Het Zandpad was een prostitutiezone waar vrouwen uit verschillende delen van het land en uit het buitenland werkten. Er zijn niet alleen onder leiding van het parket Midden-Nederland, maar ook door het Landelijk Parket diverse Zandpad-gerelateerde opsporingsonderzoeken gedraaid. Het is mogelijk dat ook andere politie-eenheden onderzoeken hebben gedaan waarbij slachtoffers in beeld kwamen die (ook) op het Zandpad hebben gewerkt. Een totaaloverzicht van opsporingsonderzoeken en mogelijke slachtoffers is om die reden niet te geven.

De gemeente Utrecht heeft alle prostituees persoonlijk van te voren ingelicht over de intrekking van de vergunningen en de mogelijke gevolgen daarvan. Inspecteurs van de gemeente zijn alle ramen langsgeslagen om de prostituees een brief (in de eigen taal) uit te reiken met de betreffende informatie en konden zo vragen beantwoorden, indien gewenst met behulp van een tolk. Daarnaast heeft de hulpverlening de prostituees overdag en 's avonds bezocht op hun werkplekken om hen het hulpaanbod aan te reiken. Dit geldt ook voor de politie; ook zij hebben in deze periode in de dag- en avonddiensten extra toezicht gehouden en waren dagelijks aanwezig om contact te leggen met de prostituees. De gemeente heeft, in samenwerking met hulpverlening en politie, inloopbijeenkomsten georganiseerd om het besluit toe te lichten, vragen te beantwoorden en informatie over hulpverlening te geven. Bij deze bijeenkomsten waren ook tolken aanwezig (Spaans, Roemeens, Hongaars).

Concreet bestond/bestaat het hulpaanbod uit de volgende elementen:

- De Huiskamer Aanloop Prostituees (HAP), inclusief artsensprekuren.
- De uitgebreidere hulpverlening en uitstapprogramma's zijn en blijven beschikbaar. Het aanbod is extra onder de aandacht gebracht door gemeente en door de hulpverlening zelf.
- De medewerkers van HAP, Prostitutieteam en de artsen hebben tijdens de verschillende sluitingen extra spreekuren gehouden en extra «out-reachend» gewerkt.
- De medewerkers van het HAP hebben na de sluiting telefonisch contact gezocht met de vrouwen (en doen dit nog steeds als de vrouwen dat wensen).
- Medewerkers HAP en Prostitutieteam zijn ook actief op internet: zij leggen zo contact en brengen hun aanbod onder de aandacht.
- Nieuwe website van Tussenvoorziening (HAP en Prostitutieteam).
- Afspraken met de afdeling Werk en Inkomen: om eventuele aanvragen voor bijstandsuitkeringen soepel te laten verlopen.

Vraag 3

Waarop baseert de gemeente Utrecht haar overtuiging dat de sluiting heeft bijgedragen aan het tegengaan van mensenhandel? Wat is uw verklaring voor het feit dat de inzet van politie, gemeente en hulpverlening niet heeft geleid tot extra aangiften?

Antwoord 3

Door het intrekken van de vergunning(en) staat vast dat in ieder geval geen verdere slachtoffers konden gemaakt dan wel te werk worden gesteld binnen een door de gemeente Utrecht vergunde seksinrichting. De mogelijkheid dat de praktijken zich hebben verplaatst naar andere steden en/of naar niet-vergunde seksinrichtingen is daarmee niet uitgesloten. Ik verwijs ook naar wat ik in mijn antwoorden op eerdere Kamervragen (zie de verwijzing in vraag² heb opgemerkt over verplaatsingseffecten.

De aangiftebereidheid onder slachtoffers van mensenhandel is niet groot. Deze slachtoffers verkeren doorgaans in een afhankelijke, kwetsbare positie. Mensenhandelaren hebben er alle belang bij slachtoffers sociaal te isoleren, onwetend te laten en afhankelijk te houden om zo lang mogelijk profijt te trekken uit de uitbuitingssituatie. De rapportages van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen gaan uitvoerig in op deze problematiek. Voor een uiteenzetting over wat er wordt gedaan om de aangiftebereidheid te vergroten verwijs ik naar mijn antwoord op uw in vraag 1 eerdere vragen over dit onderwerp.

² Aangangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 1575